

Kommunedelplan Tromsdalen

Planbeskrivelse

Verdal kommune

2012

Sammendrag

Innherred samkommune har iht. vedtak i Plan- og utviklingskomiteen i Verdal av 4.3.2008 utarbeidet forslag til ny kommunedelplan for Tromsdalen.

Planforslaget legger til rette for betydelige utvidelser av eksisterende kalkbrudd. Utvidelsene åpner både for nye dagbruddsarealer, og for områder som skal drives underjordisk. Planforslaget innebærer også at et stort areal innenfor plangrensene båndlegges i påvente av mulig senere regulering for uttak av bergarten fyllitt. Fyllitt er aktuelt som tilsatsmateriale i sementproduksjon.

Forslaget til plan viser også en utvidelse av kalkbruddet som i stor grad er tilpasset de store natur- og friluftskvalitetene som finnes i området. Svært få påviste naturtypelokaliteter eller rødlistede arter blir berørt av utvidelsene. Det legges heller ikke til rette for utvidelser nærmere vassdrag enn 100 meter – en disponering som bl.a. er begrunnet i Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag. Flere av bestemmelsene til planforslaget er også med på å sørge for sikring av viktige naturverdier.

Det har i forbindelse med planprosessen blitt gjennomført en omfattende og grundig konsekvensutredning av en rekke utredningstema som ble fastlagt i planprogrammet. Kommunen har i stor utstrekning hensyntatt konklusjonene fra konsekvensutredningen i utformingen av planforslaget.

Bakgrunn

Planprosessen ble igangsatt med bakgrunn i vedtak i Plan- og utviklingskomiteen i Verdal den 4.3.2008. Vedtaket som ble enstemmig vedtatt sa at: *PUK anmoder administrasjonen om å starte arbeidet med en kommunedelplan i Tromsdalen. Igangsatte reguleringsplaner videreføres.*

Planforslaget er ment å ivareta flere formål. Hovedformålet slik det ble fastsatt i planprogrammets pkt. 3 er å planfeste geografiske rammevilkår for framtidig utnyttelse av kalksteins- og fyllittforekomsten i Tromsdalen på lang sikt. Det er også viktig å sikre ressursen med tanke på en mulig framtidig etablering av sementfabrikk, noe som vil ha stor næringsmessig betydning for kommunen, bl.a. i form av arbeidsplasser. Dette innebærer videre at det ikke kan tillates annen permanent aktivitet/utbygging i området som kan komme i strid med en langsiktig utnyttelse av kalksteins- og fyllittforekomsten. Avklaring av nødvendige planmessige forutsetninger for etablering av underjordisk transportbånd er også et delmål med planarbeidet. Med sistnevnte skal her forstås at det skal avklares om tilstrekkelige areal for å oppnå nødvendig produksjonsvolum for lønnsom etablering av transportbånd kan disponeres til formålet.

Et annet viktig formål med planarbeidet er å synliggjøre de store natur- og friluftskvalitetene som finnes i området, og så langt det lar seg gjøre, tilpasse områder for uttak av berggrunnsressurser slik at dette kommer minst mulig i konflikt med disse kvalitetene. Samtidig som det er en uttalt kommunal målsetting å utnytte de svært rike og gode berggrunnsressursene i Tromsdalen, så ønsker kommunen å tilrettelegge for et minst mulig konfliktfylt uttak av disse. Mulige avbøtende og skjermende tiltak for å ivareta natur- og friluftskvalitetene i Tromsdalen er viktige i planutformingen.

Et tredje mål med kommunedelplanen var å avklare planfestede formålsgrenser for etablert skytebane i område. Dette behovet har i mellomtiden blitt løst gjennom kommuneplanens arealdel og kommunedelplanens disponeringer her vil være i tråd med denne.

Utarbeidelsen av kommunedelplan faller inn under § 2 i Forskrift om konsekvensutredninger – *Planer og tiltak som alltid skal behandles etter forskriften.*

Planprosessen

Forslag til planprogram ble sammen med varsel om oppstart sendt ut på høring den 25.8.2010 og kunngjort i Verdalingen 11.9.2010. Det kom inn 23 høringsuttalelser til forslag til planprogram. Revidert planprogram ble før fastsetting forelagt Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DIRMIN) i to uker iht. Forskrift om konsekvensutredninger § 8, siste ledd. Planprogrammet ble vedtatt i Verdal kommunestyre den 28.2.2011, sak PS 017/11.

Det har underveis i perioden for gjennomføring av konsekvensutredninger tilkommet opplysninger som har medført noen endringer i forhold til hva kommunen i utgangspunktet la til grunn. Dette er likevel ikke endringer som går ut over de rammer for planarbeidet og utredningstema som ble fastsatt i planprogrammet.

Den første endringen består i at det området som fra Verdalskalk AS og Norcem ble skissert som mulig brytningsareal i oppstartsmøtet den 11.10.2010 og som ble tilsendt alle mottagerne av høringsforslaget til planprogram i brev datert 13.10.2010 ble justert på sommeren 2011. Justeringen innebar en endring med utvidet område for dagbrudd østover og var fra Verdalskalk AS og Norcem sin side begrunnet i mindre forventet konflikt enn en utvidelse sørvestover samt at høyden på terrenget vil kunne gi store volumer per flateenhet. I tillegg var det tegnet inn noe mer areal for underjordisk drift, men da med presisering av at det ikke forelå avtale for slik drift med en av grunneierne. Endringen ble presentert i møte med referansegruppen den 8.6.2011 uten at det her fremkom merknader til justeringen. Dimensjoneringen av konsekvensutredningen ble således endret iht. revidert skisse.

Skisse I

Skisse II

Den andre endringen henger sammen med den første og består i nye opplysninger (mottatt i møte her 14.12.2011) om de beregnede tonnasjevolumer kalkstein som finnes innenfor rammene av revidert skisse ned til kote 50 m.o.h. Med denne skissen som grunnlag vil dagbruddet romme i størrelsesorden 760-780 mill. tonn kalkstein. Dersom en legger til grunn dagbruddsdrift for hele området som er markert som kalkstein med A-kvalitet i figur 9 s. 14 i NGU sin rapport (inkluderer Tromsdalsgården), øker det beregnede tonnasjevolumet til 871

mill. tonn med kalkstein. I tillegg kommer områdene for underjordsdrift som med utnyttelsesgrad lik 40 % anslagsvis gir 220 mill. tonn. Dersom et fremtidig vedtak skulle åpne for en full utnyttelse av ressursen iht. overstående ville dette blitt Norges største gruve.

Kommunen har vurdert disse opplysningene opp i mot de utredningskrav som var utarbeidet iht. til fastsatt planprogram. I og med at disse berggrunnsressursene ligger innenfor det arealet som allerede var dimensjonerende for konsekvensutredningen vurderte kommunen at følgene av dette for utredningsarbeidet var begrenset. Da det ikke vil være aktuelt å transportere ut slike mengder på bil vurderte kommunen at det kun i forhold til tema forurensning inkl. støy, støv og rystelser ville være behov for tilleggsutredninger. Dette ble derfor bestilt i tilknytning til tilleggsutredning for nytt alternativ to, jf. under.

I løpet av høsten 2011/vinteren 2012 ble kommunen også gjort oppmerksom på at grunneier av Tromsdalsgården, vurderte framtidsutsiktene for gårdsdrift på eiendommen i lys av den pågående planprosessen. Grunneier har etter hva kommunen har forstått også hatt flere møter med Verdalskalk AS og Franzefoss om dette. I møte mellom kommune og grunneier den 2.2.2012 sier grunneier at dersom kommunedelplanen legger til rette for utvidelser av dagbruddsvirksomheten i Tromsdalen vil bo- og driftsforholdene på gården bli vanskelige, og avvikling av landbruksdriften til fordel for dagbrudd på større deler av hans eiendom vil vurderes. Det presiseres dog fra grunneier at foretrukket løsning vil være fortsatt gårdsdrift.

Av planlovmessige grunner som ikke gir anledning til å kombinere ulike hovedformål på kommuneplannivå (Hovedformål 1: Bebyggelse og anlegg med mulig underformål; råstoffutvinning kan ikke kombineres med hovedformål 5: Landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift) anbefaler kommunen at grunneier tar en avgjørelse tidnok til at framtidig disponering av eiendommen blir avklart gjennom og i samsvar med kommunedelplanen. Dette også fordi en snarlig revisjon av planen er lite trolig når den først er vedtatt. I møte mellom grunneier og Verdalskalk AS ble det bestemt at dagbrudd på eiendommen burde konsekvensutredes i forbindelse med pågående utredning. Dette gjaldt også for tilstøtende eiendom Tromsdalen Østre. Kommunen sluttet seg til denne vurderingen og bestilte en tilleggsvurdering for dagbrudd, også på eiendommene Tromsdalsgården og Tromsdalen Østre. Med fratrett av den delen av Tromsdalsgården som allerede er disponert til dagbrudd utgjør dette arealet et tillegg på ca. 490 daa. Dette tillegget representerer således ett nytt alternativ 2.

Etter at alternativ 2 kom på banen som en mulig foretrukket utvikling står således valget i den videre planutformingen mellom hhv. alternativ 1 og alternativ 2. Alternativ 1 representerer en utvidelse iht. skisse 2 over, mens alternativ 2 legger til rette for dagbrudd også på eiendommene Tromsdalen gård og Tromsdalen østre (eiendommene lengst sør i skisse 2).

Planstatus og rammebetingelser

I henhold til kommuneplanens arealdel, vedtatt 26.4.2011 (planid. 2008008) er Tromsdalen i sin helhet avsatt til LNFR område med unntak av eksisterende område for idrettsanlegg (skytebane) og område for Forsvaret. I tillegg er det avmerket område for hvor gjeldende regulering fortsatt skal gjelde (Tromsdalen kalkbrudd) og hensynssone for båndlegging av naturreservat (Kaldvassmyra). Store deler av det aktuelle planområdet omfattes også av gjeldende kommunedelplan for Tromsdalen, vedtatt i Verdal kommunestyre 28.2.2000 (planid. 1999005). Arealdisponeringene her er tilsvarende som i kommuneplanens arealdel. I tillegg er eksisterende kalksteinsbrudd regulert gjennom reguleringsplan Tromsdalen kalkbrudd vedtatt 3.9.2007 (planid. 2006010). Her er det avsatt områder til steinbrudd,

kombinerte formål samt skjermingsbelte i tillegg til trafikkområde og to mindre områder til landbruk. Påbegynte reguleringsplaner for Rovmyra og Piksteinsmyra er hhv. avbrutt og stilt i bero i påvente av ny kommunedelplan.

I forhold til kommuneplanens arealdel medfører således planforslaget en endring av arealstatusen for de områdene som nå disponeres for utvidelser av kalkbruddet og nye veiføringer. Det etableres også nye hensynssoner.

Av øvrige rammebetingelser er planforslaget vurdert opp i mot Rikspolitiske retningslinjer for areal og transportplanlegging, Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, Felles fylkesplan (Trøndelagsplanen) 2009-2012, Kommuneplanens samfunnsdel, Kommunedelplan næring, landbruk og naturforvaltning, strategisk del, vedtatt 2.3.2009 og Kommunedelplan for klima og energi, vedtatt 21.6.2010. Vurderingene tilsier ikke at planforslaget vil være vesentlig i strid med noen av disse rammebetingelsene.

Planområdet

Planområdet er på hele 25 km², og strekker seg fra kommunegrensen mot Levanger i sørvest til fv. 72, Jamtlandsvegen, ved Levring i nordøst. I nord følger planavgrensningen en rett linje trukket fra knekk i kommunegrensen ved Tømmersjøen til krysset fv. 72 og fv. 155, Tromsdalsvegen. I sør følger planavgrensningen i stor grad eiendoms- og allmenningsgrenser mot Hoås og Inndal statsalmenninger før den følger en rett linje fra Tromsdal statsalmennings østre hjørne og til krysset mellom fv. 72 og fv. 758 Stene-Vuku. Planområdets utstrekning er slik dimensjonert av flere årsaker, men det var viktig for kommunen å inkludere hele kalkforekomsten samt omkringliggende områder med viktige naturkvaliteter som eks, Ramsåsen, Kaldvassmyra, lia nord for Trongdøla og Bjølloberget. Dette for å sikre et grunnlag for en helhetlig vurdering av nye rammer for bergverksdriften i forhold til identifiserte naturkvaliteter og andre verdier, og mulighet for tilpasning av grenser og etablering av evt. buffersoner mellom formål. Dette igjen for på best mulig måte å kunne ivareta de ulike kvalitetene som finnes i Tromsdalen, jf. planprogrammets pkt. 2.

Planområdet

Planområdet for øvrig kan beskrives som et sidedalføre til Inndalen, ca. 15 km. fra Verdal sentrum. Dalføret ligger på nivå 180-250 m.o.h. og er omkranset av fjellformasjoner i sør, øst og vest. Mot nord og i tilknytning til hoveddalføret er landskapet mer åpent. Selve dalføret strekker seg fra området ved Ramsåsen og Steikpannvola og nordøstover mellom Kvindfjellet og Helgåsberget på nordsiden, og Bjølloberget og Bergugleberget på sørsiden opp mot Levringan. Elvene Tromsdalselva og Ramsåa renner gjennom dalføret nord og vestover forbi Ramsåsen og blir Trongdøla i det de møtes ved Elvengan og svinger nordøstover. Bergrunnen

består av kalkstein, fyllitt og grønnstein. Kalkstein som er en letteroderende sedimentær bergart har i flere områder blitt vasket ut av elver og bekker i området og dannet store kalksteinsgrotter, bl.a. ved Ramsåsen, Benkeberga og Kvernhusbekken. Ved planområdets nordvestre hjørne ligger Kaldsvassmyra naturreservat.

Det finnes flere tekniske inngrep i planområdet. Størst er kalkbruddet som dominerer store deler av planområdet. Det går en høyspentledning gjennom planområdet i tillegg til flere veier av ulik standard. Innenfor dalføret finnes flere gårdsbruk samt noen få boligeiendommer og hytteeiendommer. Innenfor området er det virksomhet knyttet til forsvarrets forhåndslager i tillegg til at Verdal jeger- og fiskeforening og Verdal sportsskytterklubb har skytebane her. Området er attraktivt som utfartsterreng både sommer og vinter, og det er gjennomført omfattende tilretteleggingstiltak av kulturhistorisk og naturfaglig opplevelsesverdi. Firmaet Tromsdalsopplevelser som driver med naturbasert næringslivsvirksomhet, bl.a. leirskoler for grunnskolen, har sin base i nærheten av Ramsåsvollen.

Dalføret har en av Europas største og reneste kalksteinsforekomster som i utstrekning utgjør et overflateareal på 7 km². Basert på boringer som gjennomført på 1970-tallet beregnet Norcem kalksteinsreserven i Tromsdalen til hele 7450 millioner tonn ned til kote -200 m.o.h. Påviste reserver over kote 0 er beregnet til 4100 millioner tonn. I tillegg har Tromsdalen en stor fyllittreserve som i overflateareal utgjør 10 km², og omfanget av den kjente fyllittforekomsten er beregnet til 1 500 millioner tonn. Mineralstatistikk viser at Tromsdalsforekomsten (kalkstein) er blant Norges fem viktigste mineralforekomster med hensyn til tonnasje og produksjonsverdi. Det har ellers vært konkludert med at det i Tromsdalen er reserver både av kalk og fyllitt for etablering av en moderne sementfabrikk når forekomstene ved dagens produksjonssteder nærmer seg å være utdrevet.

Planforslaget

Planforslaget legger til rette for en betydelig utvidelse av eksisterende kalkbrudd i Tromsdalen. Utvidelsene kan skje både i form av dagbruddsdrift og som underjordisk drift. Utvidelsen av dagbruddsareal er i størrelsesorden 1 720 daa., og lagt sammen med eksisterende dagbrudd på ca. 560 daa. blir dagbruddsarealet på til sammen 2280 daa. Nytt areal til underjordsdrift er i underkant av 1030 daa. I tillegg avsettes i underkant av 400 daa. til deponiområde for avdekningsmasser. Da fremtidig areal for dagbrudd går over eksisterende trasé for Tromsdalsvegen legges det også til rette for ny trasé langs yttersiden av bruddområdet. Langs Tromsdalsvegen og deler av dagbruddsutvidelsens sørlige grense er det avsatt område til kombinert formål andre typer anlegg (skjermingsvoll) og råstoffutvinning (dagbrudd). Dette fordi det skal etableres en voll mot vegen som skal tilsås med stedegen vegetasjon som skjermer mot innsyn. Det skal også etableres en støyvoll som skal skjerme mot eksisterende fritidsbolig på eiendommen 254/1. Disse vollene skal detaljplanlegges med tanke på utforming og dimensjonering i forbindelse med senere reguleringsarbeid. De delene av kombinasjonsformålet som ikke er behøvelig som skjermingsvoll kan benyttes som dagbrudd.

Utvidelsesarealet for kalkbruddet er gjennom planutformingen noe redusert i forhold til hva skissene som ble lagt til grunn for utredningene viste. For dagbruddsområde er reduksjonen ca. 170 daa (1400 daa. (alt. 1) + 490 daa. (alt. 2) - 1720 daa. = 170 daa.) For område avsatt til underjordsdrift er reduksjonen ca. 80 daa. (1600 daa. (alt. 1) - 490 daa. (alt. 2) - 1030 daa. = 80 daa.) Reduksjonene i bruddareal er stort sett utgjort av buffersoner mot Kvernhusbekken og Tromsdalselva. Mot Tromsdalselva er det avsatt en buffersone i form LNFR-formål på 100 meter. På eiendommen Tromsdalsgården er buffersonen, etter grunneiers ønske, noe lenger.

Dette ønsket henger bl.a. sammen med eksisterende hytte ned mot elva som ønskes skjermet. 100 meter her er også avpasset etter Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag hvis bestemmelser gjelder i inntil 100 meter fra vannstrengen.

Mot Kvernhusbekken er buffersonen trukket langs en rygg i landskapet og avstanden er noe varierende, men i hovedtrekk +/- 130 meter. Dette er mindre enn anbefalingene fra en av utredningene som med henvisning til Norsk Grotteforening ikke ville tilrå lavere avstand enn 200 meter. Utredning av rystelser ved sprengning i bruddet fant likevel at grottekalitetene her ville være vel ivaretatt med avstand til bruddet på ned mot 100 m ved ordinær sprengning – og enda nærmere ved et sprengningsopplegg med mindre rystelser. Kommunen ønsker å være på den sikre siden i forhold til grottekalitetene ved Kvernhusbekken. Ved å legge grensen som angitt mener vi dette ønsket er ivaretatt. Grensedragningen bidrar også til å begrense de landskaps- og friluftslivsmessige konsekvensene av bruddet sett fra Kvernhusbekkområdet, i tillegg til at det er avpasset iht. Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag.

Hensynet til vassdragene i området er også søkt ivaretatt gjennom forbud mot en rekke tiltak innenfor en forbudssone på 50 meter på hver side av vannstrengen og bestemmelse for å ivareta kantvegetasjonen i en sone på 10 meter på hver side av vannstrengen.

Det legges ikke til rette for et fremtidig uttak av fyllitt i forbindelse med denne planen. Dette betyr likevel ikke at et mulig fremtidig fyllittuttak i Tromsdalen er utelukket. I stedet for å identifisere et område for slik etablering nå, båndlegges et større areal (i underkant av 6 200 daa.) over bergarten fyllitt i påvente av senere vedtak etter Plan- og bygningsloven. Denne båndleggingen er i utgangspunktet begrenset til å gjelde i fire år, og formålet med båndleggingen er å hindre etablering av tiltak her som vil vanskeliggjøre et uttak av fyllitt. Størrelsen på båndleggingssonen er begrunnet i at det er ønskelig å finne den mest velegnede lokaliseringen av et slikt uttak innfor rammene av bergartsgrensen.

Hensynsone C grønnstruktur etableres rundt størstedelen av dagbruddet i tillegg til rundt deler av Kaldvassmyra naturreservat. Formålet med dette er å synliggjøre et område hvor det etter kommunens oppfatning bør tilstrebes å ivareta en god del av vegetasjonen både med tanke på innsyn, for å minske støvspredning og redusere støyutbredelsen. Årsaken til at dette også etableres rundt Kaldvassmyra naturreservat er nettopp av hensynet til naturkalitetene her, bl.a. i lys av NTNU Vitenskapsmuseets bekymring i forhold til støvspredning. Støvspredning her vil også kunne komme fra trafikk på Svendsenvegen som går like forbi Kaldvassmyra, og en slik hensynsone som inntegnet vil bidra til å forhindre dette potensielle problemet.

Myrområdet i det sørøstlige hjørnet av Kaldvassmyra avsettes med hensynsone C naturmiljø for å synliggjøre viktige naturkaliteter. Iht. NTNU Vitenskapsmuseet er dette et område som bør innlemmes i verneområdet. Dette ligger evt. utenfor kommunens myndighets- og ansvarsområde.

Konsekvensutredning

Det er som kjent iht. planprogrammets pkt. 6 fastsatt et omfattende utredningsprogram for kommunedelplanen. Det er mange ulike tema, og kommunen har vektlagt faglig kompetanse og bred erfaring ved innhenting av utredningstjenester. For å kunne sikre best mulig faglig kompetanse på en del av temaene ble konsekvensutredningen delt opp og spesialiserte kompetansemiljø engasjert for å utrede utvalgte tema. Utreidere som har bidratt til konsekvensutredningen er:

- NGU - Om geologien i Tromsdalen og marked og produksjon av kalkstein.
- NTNU Vitenskapsmuseet i Trondheim – Botanisk kartlegging
- NIVA – Vannøkologisk undersøkelse i Trongdøla
- Trondheimsfjorden Ramsarsenter – Registrering av ornitologiske verdier
- Prof. Stein Erik Lauritzen – Om kalkgrotter og karstforekomster
- Nord-Trøndelag fylkeskommune (NTFK) – Om kulturminner
- Statens kartverk/NTFK – LIDAR skanning ift. kulturminner
- Sametinget – Om samiske kulturminner
- Multiconsult – Om nærings- og ressursgrunnlag
- Norconsult – Om 0-alternativet, forurensning inkl. støv og støy, transport og energi, friluftsliv, landskap, jord- og skogressurser, Risiko- og sårbarhetsanalyse, grunnvann, reindrift og helse.
- Nexconsult - Grotter og sprengningsvibrasjoner.

I tillegg har Reinertsen på oppdrag fra Verdalskalk AS laget en grundig utredning om støyforholdene i Tromsdalen. I dette arbeidet har det bl.a. blitt benyttet et akustisk kamera som har gitt nye muligheter til å kartlegge støyforholdene på en avansert og forbedret måte. Samtidig kunne støyleksasjer og støykilder identifiseres slik at det blir enklere å sette inn tiltak der det er nødvendig. Rapporten fra Reinertsen er vedlagt.

Det har vært et gjennomgående premiss for utredningene at disse skal gjennomføres på et nivå tilsvarende for reguleringsplan. Det er også tanken at kommende reguleringsprosesser skal kunne vise til disse utredningene.

Konsekvensutredningens rammer strekker seg iht. PBL § 4-2 til å utrede og beskrive planens virkninger for miljø og samfunn. Dette strekker seg så langt kommunen vurderer til å gjelde konsekvenser av de arealmessige disponeringer som planen legger til rette for. Kommunen har ikke funnet det relevant å forfølge virkninger knyttet til bruk og videreføring av kalkstein utvunnet fra Tromsdalen. Konsekvensutredningen belyser således i stor grad virkninger innenfor planområdet. Noen deltema strekker seg allikevel lenger, dette gjelder bl.a for transport der hele strekningen ned til Ørin er vurdert og reindrift der det iht. Forskrift om konsekvensutredninger, vedlegg III, fjerde ledd, andre punktum, stilles krav om at de samlede effektene av planer og tiltak innenfor reinbeitedistriktet skal vurderes.

For enkelte tema har det vært påkrevd med ekstra innsats i de områdene som er aktualisert som utvinningsområder. Dette gjelder særlig i forhold til kulturminner og den botaniske kartleggingen, men også kalkgrotter og karstforekomster har hatt særlig fokus her. Dette er områder med mulige tiltak over bakken på tilsammen ca. 2 200 daa. Disse 2 200 daa. er fordelt på hhv. område til utvidet dagbrudd på ca. 1 400 daa., område til jorddeponi på ca. 350 daa., og områder for fyllitt på ca. 480 daa. I tillegg kommer også nytt område for underjordisk drift på ca. 1 600 daa. For om mulig å skape rom for tilpasninger i henhold til påviste kvaliteter, særlig for evt. uttak av fyllitt på nordsiden av Trongdøla, men også for utvidelser av utvinningsområde for kalkstein, ble det avsatt et eget ”primærområde” for feltundersøkelser. Dette ”primærområdet” var på 5000 daa. jf. bilde.

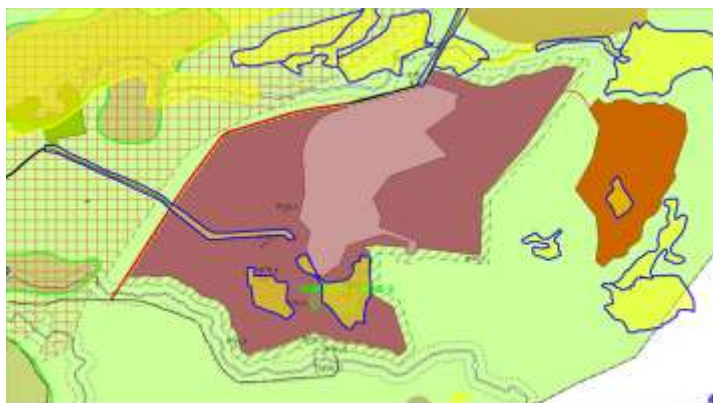
Horisontal skravur viser områder som innbefatter areal aktualisert som dagbrudd, mens vertikal skravur viser områder tenkt til underjordisk drift (Senere ble det også aktualisert med dagbruddsdrift på Tromsdalsgården og Tromsdalen Østre).

Som nevnt over er det gjennomført en omfattende og detaljert konsekvensutredning med sikte på å etablere et så solid beslutningsgrunnlag som mulig før vedtak. De ulike rapportene ligger vedlagt og et komplett bilde oppnås best ved å lese disse.

Kort oppsummert her så viser konsekvensutredningen et konsekvensbilde med moderate negative virkninger. Unntaket gjelder først og fremst for evt. etablering av fyllittbrudd i lia nord for Trongdøla hvor det ble påvist store naturverdier, betydelige landskapsmessige virkninger i tillegg til negative virkninger for friluftsliv. Fyllittbrudd som skissert i utredningsgrunnlaget er som nevnt ikke videreført i planforslaget.

Med enkelte justeringer i forhold til utredningsgrunnlaget/skissene for mulige utvidelser viser konsekvensutredningen for utvidelse av kalkbruddet små til moderate konsekvenser. Disse justeringene går først og fremst på justeringer i avstand til viktige naturkvaliteter som eks. Kvernhusbekken i nord.

Etter at slike justeringer er gjennomført blir kun fire naturtypelokaliteter direkte berørt av utvidelsene av kalkbruddet og deponiområdet. Dette er deler av Svendensenvegen, to lokaliteter på Tromsdalen gård og Piksteinsmyra (se bilde under hvor nye naturtypelokaliteter er tegnet inn med blått omriss, fugleområde med grønt omriss). To av disse er verdsatt til å være av middels verdi (B) og to til liten (C). I tillegg blir også et prioritert fugleområde med middels verdi (B) direkte berørt.

Det enkelttemaet som påviselig lider de største negative virkningene av en utvidelse av kalkbruddet som foreslått er friluftsliv hvor konklusjonen sier store negative virkninger. En del av denne konsekvensgraden henger sammen med de skisserte fyllittbruddene nord for Trongdøla. For øvrig er de negative virkningene av mer indirekte art da de er knyttet til friluftskvaliteter i områder som ikke blir direkte berørt av utvidelsene (Ramsåsen og Bergugleberget-Bjølloberget).

Ellers kan nevnes at dersom Tromsdalen gård og Tromsdalen Østre blir vedtatt disponert til dagbrudd så vil dette medføre en omdisponering av noe dyrkamark. Dette alternativet medfører således en noe større konsekvensgrad enn om disse eiendommene ikke disponeres slik (fra liten negativ til middels negativ).

Risiko- og sårbarhetsanalysen fant at området fremstår som lite sårbart og det ble ikke avdekket noen faretema eller sårbarhet med uakseptabel risiko hvor risikoreduserende tiltak må gjennomføres, verken ved gjennomføring av alternativ 1 eller alternativ 2.

For enkelte utredningstema lar konsekvensbildet seg oppsummer skjematisk:

Utredningstema	Konsekvenser alternativ 1	Konsekvenser alternativ 2
Jordbruk	Liten negativ	Middels negativ
Skogbruk	Middels negativ	Middels negativ
Friluftsliv	Stort negativ	Stort negativt
Reindrift	Middels negativ	Ikke utredet = alt. 1
Landskap	Middels negativ	Middels negativ
ROS	Liten risiko	Liten risiko
Grunnvann	Liten negativ	Liten negativ
Lokal luftkvalitet/støv	Liten negativ	Liten negativ
Helse	Ingen konsekvens	Ingen konsekvens

Kommunen finner til tross for små påviselige negative konsekvenser for grunnvannet i området at det er nødvendig at vassdragsmyndigheten i forbindelse med høringen også gjennomfører en konsesjonspliktvrdering av tiltaket. Slik konsesjon må evt. erverves i forbindelse med reguleringsplanprosessen.

Som nevnt over så har noe av disse konsekvensgradene sammenheng med den skisserte etableringen av fyllittbrudd nord for Trongdøla som lå til grunn i utredningsgrunnlaget. Disse er tatt ut, noe som vil moderere konsekvensbildet av planforslaget for en del tema. De øvrige utredningstemaene lar seg ikke like lett oppsummeres kortfattet og skjematisk og vi viser

derfor, for en grundigere beskrivelse av konsekvensgrad og redegjørelse for øvrige utredningstema til konsekvensutredningsrapportene som følger vedlagt.

Vedlagt er også kommunens saksframlegg for politisk behandling i Komité for plan og samfunn i Verdal kommune. I dette dokumentet finnes kommunens oppsummering og vurdering av de ulike påviste konsekvensene og hvordan disse er vektlagt i utformingen av planforslaget. Her finnes også kommunens vurdering iht. Naturmangfoldlovens prinsipper for offentlig beslutningstaking gjennom lovens §§ 8-12 og planens virkninger for forvaltningsmålene i Naturmangfoldlovens §§ 4 og 5.

Oppsummert finner kommunen at de påviselige konsekvensene av hhv. alternativ 1 og alternativ 2 er moderate både i absolutt forstand, og særlig relativt sett, i lys av det omfang som planen har og den type tiltak det legges til rette for. Kommunen finner at begge alternativene er fullt ut forsvarlige og at de begrensede negative effektene som er påvist gjennom konsekvensutredningen i denne saken må vektlegges mindre enn øvrige samfunnshensyn.

På bakgrunn av:

1. Begrensede påviselige negative konsekvenser avdekt både for alternativ 1 og alternativ 2,
2. Signal fra grunneiere om at bo- og driveforholdene på Tromsdalen gård og Tromsdalen Østre blir vanskelige og ønskes avvirket dersom alternativ 1 blir realisert,
3. Ønske om dagbruddsdrift iht. alternativ 2 fra drivere av bruddet,
4. Bergfaglig optimalisering for etablering av et stort brudd med en mer riktig form, jf. utredning fra Multiconsult

finner kommunen grunnlag for å legge alternativ 2 til grunn for planforslaget som sendes ut til høring og offentlig ettersyn. Alternativ 1 som ikke inkluderer dagbrudd på Tromsdalen gård og Tromsdalen Østre, men underjordsdrift iht. eksisterende avtaler er alternativt forslag. Det utarbeides ikke eget planforslag med kart og bestemmelser for alternativ 1 før alternativ 2 evt. er forkastet til fordel for alternativ 1.

Det presiseres likevel at alternativ 2 betinger at Riksantikvaren frigir kulturminnene i området iht. Kulturminnelovens § 8.4. Søknad om slik frigivelse vil bli sendt Riksantikvaren fra Nord-Trøndelag fylkeskommune i forbindelse med at planen er på off. ettersyn. Forhåndssignaler tilsier at vedtak om slik frigivelse er sannsynlig.